

účtů — na t. zv. zvláštní účet (Sonderkonto) čsl. Národní banky u súčtovací pokladny v Berlíně a protihodnotu vyplatiti v Praze. V posledních měsících povolen byl pro toto súčtování kurs cca 4.4. Chce-li se věřitel vyhnouti tomuto ztrátovému transferu, nezbývá mu nic jiného než použití marky v německém tuzemsku podle ustanovení, jež jsou obsažena v směrnících pro devisové hospodářství (Richtlinien) II., odst. č. 53 a 55. Prakticky nejhlavnější ustanovení jsou tato: Obnosů vázaných marek lze použiti k cestám do Německa a k bezplatným věnováním pro příbuzné v Německu k jich osobní podpoře. Ve všech případech vyžaduje dispozice vázanými markovými obnosy povolení Národní banky. Transfer obnosů za plný devisový kurs může býti jen tehdy povolen, je-li tu případ tak zv. obzvláštní tvrdosti, to jest pravidelně tenkrát, kdy lze prokázati obzvláště špatné majetkové poměry.

Zvláštní úvahy vyžadují případy, kdy čsl. právní zástupce pověří žalobou německého zástupce a má nárok na odměnu za instruování žaloby, korespondenci atd. Podle německého tarifu má německý právní zástupce, který instruuje proces u cizozemského soudu, nárok na t. zv. »Verkehrsgelühr« — viz *Gebührenordnung für Rechtsanwälte*, § 44. Tento poplatek činí polovinu procesního poplatku (*Prozessgelühr*). Procesním poplatkem rozumí se podle německého tarifu poplatek za podání žaloby nebo za odpověď na žalobu, kdežto ústní jednání, provádění důkazů a konečné ústní jednání honorují se zvláště.

Čsl. právní zástupce, i když fungoval jako substituent (*Verkehrsanwalt*), má nárok na zaplacení své odměny. Pro výši této odměny nepřichází však v úvahu německý tarif, nýbrž právo československé. Tato zásada jest vyslovena v rozhodnutí J. W. 1926, S. 865, jakož i v novém rozhodnutí J. W. 1936, S. 57, kde říšský soud stanovil tuto zásadu: »Každý právní zástupce může podle zásad mezinárodního práva při uplatňování právních nároků v cizozemsku požadovati jen ony poplatky, jež platí v jeho vlasti a v jeho zákonném bydlišti.«

Čsl. advokát, který požaduje odměnu za to, že instruoval říšskoněmeckého advokáta, musí tedy prokázati, že tyto poplatky jsou podle čsl. práva odůvodněny. Tyto náklady nestanoví pak soud přímo v rozsudku, nýbrž zvláštním usnesením, vyhotoveným soudní kanceláří, podle něhož lze vésti exekuci. K výkonu této exekuce jest v tomto případě zapotřebí podle § 41 zvláštního povolení devisového; transfer provádí se pak tímž způsobem, jak bylo výše vylíčeno.

Glosy a aktuality.

Pořadí vedlejšího příslušenství hypotekární pohledávky.

Dávno již se žádný věřitel nespokojí pro svoji pohledávku, která má býti zajištěna zásavním právem, s tím, aby zástava byla zřízena pouze pro kapitál s úroky a »vedlejšími

závazky ve výši 10% kapitálu«. Žádá se zpravidla zajištění 20%, a v poslední době i 25—30% kapitálu pro vedlejší závazky v pořadí hypotekární pohledávky.

1. Mimo různé druhy útrat spadají pod souhrnné označení »vedlejšího příslušenství pohledávky«, ze-

jména úroky starší 3 let před dnem příklepu (§ 216 ex. ř.) nebo na Slovensku před dnem dražby (§ 192 ex. zák.).

2. Že dřívější výše zástavy pro vedlejší příslušenství ve výši zpravidla 10% jistoty dnes nedostačuje, plyne již z toho, že v §§ 12 a 15 vl. nař. 250/1935 a 251/1935 o dlužnických úlevách (Pužman-Knap, Dlužnické úlevy v praxi, str. 129 a násl.) jakož i v příslušných ostatních ustanoveních o dlužnických úlevách (§ 8 zák. č. 33/1934 ve znění vl. nař. 295/1934, § 3 zák. č. 34/1934 ve znění vl. nař. 260/1934 a § 5 vl. nař. 142/1934 ve znění vl. nař. 258/1934) muselo býti pamatováno na to, že se tříletá lhůta pro dlužníky je pro pohledávky knihovní, které jsou dlužnických úlev účastny. Při tom až do vládních nařízení č. 250/1935 resp. 251/1935 zásadně zákonodárce 3letou lhůtu, stanovenou pro omezení pořadí zástavního práva úroků, které mají míti stejné pořadí s kapitálem bez ohledu na to, zda pro ně byla zřízena zvláštní zástava jakožto pro vedlejší příslušenství, prodlužoval tím způsobem, že doba, na kterou byla exekuce odložena nebo na kterou bylo odloženo rozhodnutí o návrhu na konkurs, se nevčítala do 3leté lhůty a 3letá lhůta se o tuto dobu tedy prodlužovala. Ve vl. nař. 250/1935 a 251/1935 zákonodárce, který těmito vládními nařízeními zavedl nejen úlevy dlužníků v řízení exekucním a konkursním, ale i úlevy při splácení, upravil věc definitivně, a to s určitým omezením takto: Zásadně se příkazují úroky společně s jistinou, nejsou-li starší 3 let přede dnem příklepu (§ 216 ex. ř.) nebo na Slovensku přede dnem dražby (§ 192 ex. zák.). Jsou-li starší, příkazují se v stejném pořadí s jistinou potud, pokud jsou kryty zástavou zajišťující »vedlejší příslušenství pohledávky, které nemá již ze zákona stejné pořadí s ji-

stinou«, a to i tehdy, když se toto zástavní právo podle smluvního poměru sjednaného mezi věřitelem a dlužníkem »na podobné platy nevztahuje«, zkrátka i tehdy, nepomýšleli věřitel na to, aby měl zástavním právem zvláště zajištěny i úroky starší než 3leté v rámci vedlejšího příslušenství. Posléze, nestačí-li ani toto zástavní právo, požívají úroky stejného pořadí s jistinou tehdy, nepřesahují-li spolu se zadrženými úroky 3letými »částku rovnající se úrokům z nesplaceného zbytku jistiny za 4 roky podle úrokové sazby platné pro pohledávku v den příklepu«.

Upozorniti jest na to, že §§ 12 a 15 vl. nař. o dlužnických úlevách nemluví jenom o úrocích, nýbrž o »zadržených platech uvedených v § 5, odst. 1« příslušných nařízení, kde jsou uvedeny nejen úroky, ale i úraty a jiné příslušenství pohledávky, které bylo do určité doby splatné.

3. Tímto omezením jest modifikována jednoduchá zásada, že tříletá lhůta by byla pro pohledávky účastné dlužnických úlev pouze stavena. Tím částečně ztrácí věřitel pořadí pro starší úroky. Přesto však jest jeho pořadí na druhé straně dosti rozšířené, takže mnohdy to bude i na újmu věřitelům za ním v pořadí následujícím.

Upozorňujeme na tyto okolnosti proto, poněvadž v poslední době se ukazuje stále častěji, že komplikované předpisy o dlužnických úlevách se v praxi nejen nevžily, ale již patrně nevžijí, a proto, že právě úprava hořejší otázky ukazuje, že smluvně lze odvrátiti nepředvídané újmy jen zvýšením procenta hypotéky za »vedlejší příslušenství«.

Jednací řád nejvyššího soudu.

Obdrželi jsme přípis ohledně jednacího řádu nejv. soudu, z něhož uvádíme:

Nejvyšší soud v Brně zřízen byl